

Сай І. В.,

викладач кафедри іноземних мов

Інституту гуманітарних та соціальних наук

Національного університету «Львівська політехніка»

СИНТАКСИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ БАХУВРІХІ (НА МАТЕРІАЛІ І–ХІІ ПІСЕНЬ ПОЕМИ ГОМЕРА «ІЛІАДА»)

Анотація. Ця стаття присвячена аналізу синтаксичних властивостей складних прикметників типу бахуврехі на матеріалі І–ХІІ пісень «Іліади» Гомера. Як методи дослідження у ній використано описовий метод (прийоми класифікації та систематизації), компонентний аналіз та елементи статистичного аналізу.

У результаті проведеного дослідження було виявлено, що бахуврехі переважно сполучаються з іменниками, які означають людей (53 приклади) та інших живих істот (міфічних істот та тварин – відповідно 25 та 21 випадки), різноманітні предмети та явища (географічні об'єкти – 32, зброю – 9, кораблі та частини інших транспортних засобів – 9, будівлі та їх частини – 4, одяг – 2 приклади). Таке розмаїття та характер лексико-семантичних груп зумовлені тематикою твору, у центрі якого перебуває людина зі всім, що її оточує, а також військові події, змальовані в поемі.

Найчастіше зустрічаємо гомерівські бахуврехі в ролі узгодженого означення, яке, однак, не завжди можна передати під час перекладу на українську мову, де часто доводиться вдаватися до описових виразів чи зворотів. Крім означення, бахуврехі можуть виступати в ролі частини складеного присудка, а саме в ролі іменної частини, однак таких випадків значно менше. Часто при них в ролі дієслова-зв'язки зустрічаємо різні форми дієслова *εἶμι* в індикативі, кон'юнктиві чи вираженого дієприкметником. Функцію зв'язки при іменному складеному присудку можуть виконувати й дієслова, не повністю позбавлені лексичного значення. Вони у складі іменного присудка не тільки є показниками синтаксичних категорій, але й мають загальне лексичне значення. Інколи дієслово-зв'язка опускається – так званий еліпсис дієслова-зв'язки чи нульова зв'язка.

Проведений нами аналіз дозволив нам зробити наступні висновки. Загалом в І–ХІІ піснях гомерівської «Іліади» ми зустрічаємо 171 прикметник, вжитий у ролі означення, і 6 прикметників – в ролі частини складеного присудка. Такий кількісний розрив можна пояснити тим фактом, що першочерговою синтаксичною функцією будь-якого прикметника є саме означальна, і складні прикметники типу бахуврехі не стали винятком із цього правила.

Ключові слова: давньогрецька мова, гомерівський епос, складні прикметники, мертві мови, синтаксис, аналіз тексту.

Постановка проблеми. Запозичений із санскриту термін «бахуврехі», який у своєму первісному значенні називав людину, яка володіла великою кількістю рису, досі широко використовується у сучасному мовознавстві, позначаючи складні слова зі значенням приналежності. Такі утворення часто зустрічаються у багатьох європейських мовах, однак особливо багатою на них була давньогрецька мова, та, зокрема, так званий гомерівський епос, представлений поемами «Іліада» та «Одісея».

Як показали наші суміжні дослідження [1], [2], складні прикметники типу бахуврехі в Гомера відзначаються особливою словотворчою будовою та різноманітною семантикою, тож було логічним припустити, що цікаві вони і у синтаксичному відношенні.

На жаль, як показує аналіз останніх досліджень і публікацій, сучасні праці, присвячені даній тематиці, у мовознавстві практично відсутні. Серед робіт, які можуть викликати зацікавленість, у першу чергу варто згадати статтю М. Андреу (Marios Andreou) та А. Раллі (Angela Ralli), присвячену бахуврехі у новогрецькій мові та її діалектах [3], а також праці М. Лисак (M. Lysak) та Кл. Кв. Інсайду Аппаха (Clement Kwamina Insaideo Appah), у яких йдеться про утворення даного типу у німецькій [4] та трьох африканських мовах [5].

Метою дослідження є аналіз синтаксичних властивостей складних прикметників типу бахуврехі на матеріалі давньогрецького героїчного епосу, а саме – І–ХІІ пісень «Іліади» Гомера. У цій роботі ми використаємо описовий метод (зокрема прийоми класифікації та систематизації), компонентний аналіз та певні елементи статистичного аналізу.

Виклад основного матеріалу. Як показує дослідження, прикметники типу бахуврехі сполучаються переважно з **іменниками**, які означають, з одного боку, людей та інші живі істоти, а з іншого – різноманітні предмети та явища. Відповідно до цього можна виділити декілька лексико-семантичних груп (ЛСГ) іменників, з якими сполучаються утворення цього типу.

Першу численну групу складають іменники зі значенням «**міфічні істоти**». Сюди відносимо імена богів (їх у цій групі найбільше) та героїв, які, як відомо, були напівбожественного походження, бо походили і від богів, і від смертних. Таких іменників дуже багато в «Іліаді», оскільки з ними пов'язаний сам сюжет поеми. Автор влітає у розповідь імена богів Аполлона, Гери, Зевса, Афін, Фетіди, імена героїв поеми Ахілла, Пріама, Агамемнона та інших. Кожне з них він прикрашає епітетом, яким часто є складний прикметник типу бахуврехі, наприклад: θεά, γλαυκῶπις 'Αθήνη світлоока богиня **Афіна**, λευκόλεος 'Ηρη білорука **Гера**, Γοργῶ βλοσυρόπις **Горгона** зі страшним поглядом (зі страшними очима), αἰγίοχος **Кронідес Зевс** егідодержець **Зевс Кронід**, ἀμφιγυής 'Ηφαιστός кривоногий **Гефест**, ἀργυρότοξος 'Απόλλων срібнолукий **Аполлон**, εὐτρονον 'Ηο прекраснотроную **Еос**, χρυσήνιος 'Αρτεμις **Артеміда** зі золотими віжками, πολυδάκρυον 'Αρρη багатослізного **Арея**, ἀργυρόπεζα Θέτις срібнонога **Фетіда**, 'Ατη ἀρτίπους міцна на ноги (із міцними ногами) **Ате**, ποδάρκης 'Αχιλλεύς швидконогий **Ахілл**, ἀντίθεον Πολύβοητον богорівний **Поліфем**, ἐκατόβυχρον Βριάρεον сторукого **Бріарей**, δαίφρονι Βελλεροφόντη доблесному **Беллерофонту** та інші [6] (усього 25 випадків).

ЛСГ зі значенням «люди» без сумніву є найчисельнішою. Передусім сюди ми відносимо імена простих та знатних людей, а це зазвичай імена головних персонажів (**Θεανω** καλλιάρης прекрасного Теано, **Ἐλένη** εὐπατέριαν маючу благородного батька Елену, εὐπλόκαμος **Ἠκαμήδη** прекрасноволоса Гекамеду, **Ἀνδρομάχην** λευκόλενον білоруку Андромаху, **Μαρτίσσης** καλλισφύρου прекрасногої Мартіси), воїнів (**Ὀρέσβιον** αἰολομίτην блискучепоясного Орезбія, **Ἐρεχθός** μεγάλητος мужнього Ерехтея, **Ἀσκάnios** θεοειδής богоподібний Асканій, **Σόκοιο** δαίφρονος доблесного Сока, μεγάλυμος **Ἀγῆνωρ** мужній Агенор, а також іменники, що служать для позначення людей за віком (πολιοκροτάφος **γέροντας** сивоволосих старців), статтю (ἰσόθεος **φός** богорівний муж, **ἀνδρες** πολύαρνες мужі, багаті баранами, **γυναίκας** εὐζώνους прекраснопоясаних жінок), соціальним статусом (σκηπτοῦχος **βασίλεύς** скіптротримачий цар, **παλλακίδος** καλλικόμοιο прекрасноволосої наложниці), родинними зв'язками (**πατέρα** θυμολέοντα батька з левиним серцем, **ἄλοχος** πολύδωρος дружина, що отримала великий посаг, ἐλκόπιδα **κοῦρην** швидкооку (круглооку) дочку), професію (**κρηρῆκεσι** λιγυφθόγοισι дзвінкогоголосим вісникам) [6].

Сюди ж відносимо широко представлені кількісно назви народів та племен: **Φρήκες** ἀκρόκομοι високочубі фракійці, **Τρώες** μεγάθυμοι відважні троянці, **χαλκοκνήμιδες Ἀχαιοί** міднопоножні ахейці, **Παιόνες** ἀγκυλότοξοι криволуки пеони, **Δαναοί** ταχύπολοι швидкокінні данайці, **Ἀχαιάδων** εὐπέπλων прекраснопеплосних ахейок та інші [6].

Цілком логічним видається зарахувати до даної ЛСГ й іменник ο μήρος, який означає частину людського тіла: **μήροι** εὐφύεες [6, с. 156] прекрасного розміру стегна.

Як бачимо із наведених вище прикладів, бахувріхі, що характеризують дану ЛСГ іменників, можна поділити на утворення, які описують зовнішній вигляд людей (на основі виділення якоїсь характерної ознаки), і утворення, що відображають якісь риси їхнього характеру. Наприклад: **καρηκομόωντες** Ἀχαιοί довговолосі ахейці та **μεγάθυμοι** Ἀχαιοί відважні ахейці.

Загальна чисельність цієї ЛСГ 53 одиниці.

ЛСГ зі значенням «тварини» об'єднує найрізноманітніших диких та свійських тварин, рідше частини їх тіла, а також птахів, які характеризуються прикметниками бахувріхі здебільшого у зв'язку із якоюсь зовнішньою ознакою: ἐπ' εἰροπόκοις **οἰεσσι** на шерстоносних (руноносних) **οἰεць**, χρυσάμπκας **ἵππους** золотовуздовчних **коней**, (εἰσκω) **ἀρνείω** πηγυσιμάλλω (схожий) на густошерстого **барана**, **βοῶν** ὀρθοκρατράων прямиорогих **биків**, ἐπὶ **χλοῦνην** ἀργιόδοντα на білозубого **кабана**, **θηρός** κρατερόφρονος відважного **звіра**, **κέρα** ἑκκαδεκάδωρ **роги** довжиною в 11 долонь, **οἰονοισι** ταυπτερύγεσσι довгокрилим **птахам**, **κόκλων** δουλιχοδείρων довгошиїх **лебедів**, ποδώκεας **ὄρνιθας** ως як довгоногих **птахів** [6].

Найчастіше тут ми зустрічаємо іменник **ὁ ἵππος** (8 випадків), що й не дивно, якщо взяти до уваги те, що досліджуваний твір здебільшого присвячений військовій тематиці.

Іноколи за назвами тварин ми вбачаємо людей. Це стається зазвичай під час порівняння, чи коли один із персонажів сварить, викриває іншого чи самого себе: ὅτε καρχερόδοντε δύο **κύνε** [6, с. 416] як два гострозубих **пса**, δᾶερ ἔμειο, **κονός** κατομπηάνου [6, с. 268] зяту, мене, **собаки** з поганими помислами. До даної ЛСГ відносимо 19 одиниць.

Наступні лексико-семантичні групи іменників означають різні предмети та явища.

Доволі чисельною є група іменників на позначення **географічних об'єктів**. Вона включає в себе:

– назви міст та їх частин: πολυχρύσοιο **Μοκῆνης** багатих золотом **Мікен**, **Τροίην** εὐπυργον **Трою** з гарними вежами, **Θήβης** ὑπατύλοιο семибрамних **Фів**, **Ἴλιον** εἰς εὐπῶλον до багатого кіньми **Іліону**, **πόλιν** εὐρυάγειαν широковуличне **місто**, στενωπῶ ἐν ὁδῶι у вузькому (тісному) **проході**, **τέμενος** πεντηκοντόγυον **ділянка землі** в 50 десятин [6];

– назви місцевостей (їх у даній групі найбільше): πολυτήρωνα **Θίσβην** багату голубами **Фісбу**, ἀπ' Ἄργεος ἵπποβότοιο з багатого кіньми **Аргосу**, **Βοοπρασίον** πολυπύρου багатого пшеницею **Вупрасію**, εἶχον **Πτελεῖεμ**, (νέμοντο) πολυστάφυλον Ἄρην населені багатий виноградом **Арн**, **Ὀρχομένον** πολύμηλον **Орхomen**, багатий малою рогатою худобою, (ἵκανεν) **Ἴδην** πολυπίδακα (прийшов) до багаті джерелами **Іди** та інші [6];

– гірські ландшафти, а саме описи **Олімпу**: πρὸς Ὀλύμπου ἀγάννιφον до багатосніжного **Олімпу**, πολυδεϊράδος **Ὀυλύμπιοι** багатоговерхого **Олімпу** [6].

– річки, моря, океани та їх береги: ἐπὶ οἴνοπα **πόντον** по темному (кольору вина) **морю**, **Πηγεῖω** (συμμίσγεται) ἀργυροδίην змішується зі срібновоєвим **Пенесем**, ἐξ ἀκαλαρρείταιο βαθυρρούο **Ὠκεανοῖο** з тихо (спокійно) текучого, глибокотекучого **Океану**, **κρήνην** μελάνυδρος темноводне **джерело**, καλλίροον **ἕδωρ** вода з прекрасною течією, ἐπ' ὠκυρόω **ποταμῶ** над швидко текучою **річкою** [6].

– острови (тут ми знаходимо лише один приклад): **Κρήτην** ἑκατόμπολιν [6, с. 96] **Крит** зі стома містами.

Загалом в дану ЛСГ входить 32 приклади.

ЛСГ зі значенням «зброя» представлена іменниками, які позначають власне зброю та її частини, а також обладунки. Перші позначають зазвичай зброю холодну та металю: δολιχόσκιον **ἔγχος** довготінний **спис**, **ξίφος** ἀργυροήλον срібноцвяховий **меч**, **βέλος** ἐχελευκές **стрілу**, що спричиняє гіркі страждання, ταυγλώχινας **οἰστός** довговістрі **стріли** (іменник **ὁ οἰστός** **стріла** зустрічається тут найчастіше – 3 рази). Цікавим випадком тут є вживання в якості зброї назви металу: ταναήκεϊ **χαλκῶ** довголезю **міддю** (тобто **довголезю мідною зброєю**). Щодо других, то вони представлені синонімічними варіантами слова «шолом»: (γυνώσκων) αὐλώπιδι τε **τροφαλίῃ** (впізнаючи) конусоподібний **шолом**, ἐπ' ἀμφίφαλον **κονέην** на **шолом** з подвійним гребенем [6] (13 одиниць).

Описуючи в «Іліаді» бойову міць і силу греків, Гомер показав їх не лише хорошими воїнами. В поемі вони виступають і як чудові мореплавці, і ті, що мають великі морські сили – військові кораблі. Тому виділяємо ЛСГ іменників «**кораблі та частини різних транспортних засобів**». Найчастіше із різними варіантами прикметників бахувріхі поєднується іменник **ἡ ναῦς**, у традиційному для Гомера написанні **ἡ νηῦς**: **νηῦς** εὐσοέμοιο гарнопалубного **корабля**, σὺν **νηῖ** πολυζύγω біля **корабля** з численними лавками, ἐπ' **μεγακίρτει νηῖ** на **корабелі** з великим черевом, **νηες** μίλοπάρησι червонобокі **кораблі**, **νηυσιν** ὠκυπόροισιν на швидкохідних **кораблях**, **νηες** εὐπρυμοι **кораблі** з гарною кормою (усього 7 випадків). У двох інших прикладах ми зустрічаємось із **колісницею** та її **частинами**: εὐτροχον **αἰμα** [6, с. 486] гарноколеса **колісниця**, κάμπυλα **κόκλα**, ὀκτάκνημα [6, с. 231] круглі **колеса**, восьмиспичні.

Значно меншою кількістю іменників представлена ЛСГ «**будівлі та їх частини**»: **χαλκοβατες** **δο** [6, с. 33] до **дому** з мідним

порогом, ἐν θαλάμῳ εὐόδει [6, с. 140] в гарно пахнучу *спальню*, πύλας δικλίδας [6, с. 513] двополовинчасті *двері* (4 випадки).

ЛСГ “*предмети одягу*” представлена лише двома прикладами, які вдалося знайти у досліджуваному матеріалі: πολυκέστος *іміс* [6, с. 139] *ремінець* з багатьма візерунками, ζωστήρ παναίολος [6, с. 159] багатокольоровий *пояс*.

Випадки вживання іменників, що належать до інших лексико-семантичних груп поодинокі. Вони означають:

а) *рослини*: δρῦες ὑψικάρηνοι [6, с. 491] високоголові *дуби*;

б) *предмети побуту*: τράπεζαν κωνόπεζαν [6, с. 468] *стіл* із темно-синіми ніжками;

в) *напій*: αἶθολα οἶνον [6, с. 36] полум’яно-іскристе *вино*;

г) *абстрактні поняття*: μένος ἄτρομος [6, с. 191] безстрашний *дух*, οὐρανὸν εἰς πολύχαλκον [6, с. 218] в багате міддю *небо*.

Як бачимо, серед згаданих лексико-семантичних груп лідируючі позиції займають ЛСГи «люди» та «міфічні істоти», що й не дивно, адже саме вони є головними дійовими особами гомерівського епосу. Логічною є і велика чисельність ЛСГ «географічні об’єкти», зважаючи на те, що майже завжди при описі тих же персонажів автор згадає про місцевість, у якій вони народилися, виростили чи якою володіють; до того ж, його герої часто подорожують, а місця їхніх сутичок, поєдинків та битв він, очевидно, називає для того, щоб надати своїй розповіді більшої правдоподібності та конкретизувати її. Той факт, що значна кількість складних прикметників типу бахувріхі сполучається з іменниками, що належать до ЛСГ «тварини», «зброя» та «кораблі та частини транспортних засобів» є закономірним наслідком, який впливає з військової тематики твору, бо воїн не воїн без зброї, а корабель, колісниця чи кінь є необхідним, а інколи об’язковим засобом пересування. З той ж причини, що персонажі більшість часу проводять на полі бою чи в дорозі, ми практично не зустрічаємо іменників, які б позначали будівлі, предмети побуту чи їжу.

Синтаксичні функції бахувріхі у реченні. Оскільки предметом нашого розгляду є саме складні прикметники то як і будь-які інші прикметники, в реченні вони виступатимуть в ролі означення та частини складеного присудка.

Найчастіше зустрічаємо гомерівські бахувріхі в ролі *узгодженого означення*, що, втім, не завжди можна передати при перекладі на українську мову, де часто доводиться вдаватися до описових виразів: Ἄμφι δ’ ἀρ’ ὄμοισιν βάλετο ξίφος *арґурорілон* [6, с. 50]. - А через плечі *срібноцвяхований* меч перевисів [7, с. 42]; Ὁ παῖς πρὸς κόλπον εὐζώνοιο τιθήνης ἐκλίθη [6, с. 277]. Та до грудей годівниці, *убраної гарно*, припало з криком дитя [7, с. 116]; Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴριν δ’ ὠτρυνε *хρυσόπτερον* [6, с. 335]. - Зевс ... *злотокрилу* Іріді послав до них [7, с. 138]; Οἱ δ’ ὅτε δὴ λιμένος *πολυβενθέος* ἐντος ἴκοντο [6, с. 34]. - У *глибоководну* ввійшли вони гавань [7, с. 36].

Крім означення, бахувріхі можуть виступати в ролі *частини складеного присудка*, а саме в ролі *іменної частини*, однак таких випадків значно менше. Часто при них в ролі дієслова-зв’язки зустрічаємо різні форми дієслова *εἶμι* в індикативі, кон’юнктиві, чи вираженого дієприкметником: Τῆς *θρασυκάρδιος* ἔσται [6, с. 396]. - Буде (людиною) *з відважним серцем*; Ὅφρα μὴ οἶος Ἀργείων *αἰέραστος* ἔω [6, с. 10]. - Щоб я з-поміж арґейців не був (не залишився) *без почесного подарунку*; Οὐδὲ σ’ οἶω ἐνθάδ’ *ἄτιμος* ἐὼν ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν [6, с. 14]. - Ані я не думаю, будучи *невшанованим (не маючи шан, честі)* здобувати тобі тут статки та багатства.

Функцію зв’язки при іменному складеному присудку можуть виконувати і дієслова, не повністю позбавлені лексичного значення. Вони у складі іменного присудка не тільки є показниками синтаксичних категорій, але й мають також загальне лексичне значення. Роль такого дієслова-зв’язки виконує у наведеному уривку дієслово *καλέω*: Ἀθάνατοι καλέονται θεοί [6, с. 206]. - Називаються *безсмертними* богами.

Інколи дієслово-зв’язка опускається (так званий еліпсис дієслова-зв’язки чи нульова зв’язка): Ἴητρος γὰρ ἀνὴρ πολλῶν *ἀντάξιος* ἄλλων [6, с. 461]. - Вмілий-бо лікар один від людей багатьох є *вартішій* [7, с. 182].

Цікава річ відбувається із часто вживаним у Гомера прикметником *ἀθάνατος, -ον безсмертний*, який то зустрічається нам у звичній функції означення (Τὸν *ἀθάνατος* τέκετο Ζεὺς [6, с. 103]. - Його породив *безсмертний* Зевс.), то субстантиується, виступаючи при цьому в ролі підмета чи додатка: Τὴν κικλήσκουσιν *ἀθάνατοι* σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνης [6, с. 108]. - Її називають *безсмертні* (тобто *боги*) могилою швидкої Міріни; Ἦμεῖς δὲ μεγάλιοι Διὸς πειθόμεθα βουλή, ὅς πάσι θνητοῖσι καὶ *ἀθανάτοισιν* ἀνάσσει [6, с. 498]. - Послухаймося усі разом поради великого Зевса, який править смертними і *безсмертними*.

Висновки. Загалом в I – XII піснях гомерівської «Іліади» ми зустрічаємо 171 прикметник, вжитий в ролі означення і 6 прикметників – в ролі частини складеного присудка, у відсотковому відношенні це відповідно – 95,5% та 3,4%. Такий великий кількісний розрив можна пояснити тим фактом, що першочерговою синтаксичною функцією будь-якого прикметника є саме означальна, і складні прикметники типу бахувріхі не стали винятком із цього правила. Варто зазначити і той факт, що саме завдяки цьому типу прикметників Гомеру вдалося не лише реалізувати свою велику любов до епітетів, але й передати красу та багатифункціональність давньогрецької мови.

Література:

1. Сай І.В. Щодо питання про семантичний аспект гомерівських фразеологізмів (на основі поем «Іліада» й «Одіссея»). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Філологія»*. 2016. Вип. 20. Т. 2. С. 78–80.
2. Сай І.В. Лексичний статус прикметників типу бахувріхі (на основі I-XII пісень поеми Гомера «Іліада»). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Філологія»*. 2019. Вип. 43. Т. 3. С. 60–62.
3. Andreou M., Ralli A. Form and Meaning of Bahuvrihi Compounds: Evidence from Modern Greek and Its Dialects URL: https://www.researchgate.net/publication/301978553_Form_and_Meaning_of_Bahuvrihi_Compounds_Evidence_from_Modern_Greek_and_Its_Dialects (дата звернення: 31.03.2021)
4. Lysak M. Bahuvrihi als substantivkomposita mit somatischer Komponente in der deutschen Sprache. *Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія «Філологічні науки»*. 2019. Вип. 175. С. 102–107. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzs_2019_175_242 (дата звернення: 31.03.2021)
5. Appah, Clement Kwamina Insaideo. A Survey of exocentric compounds in three Kwa Languages: Akan, Ewe and Ga. URL: <https://laghana.org/gjl/index.php/gjl/article/view/208> (дата звернення: 31.03.2021).
6. Ludwich A. Homeri Carmina. Recensuit et selecta lectionis varietate instruxit. Pars Prior. Ilias. 1902. Vol. 1. 644 p.
7. Гомер. Іліада / пер. із старогрецької Б. Тена; передмова і примітки А. Білецького. Харків, 2013. 414 с.

Say I. V. Syntactic peculiarities of bahuvrihi (on the basis of I–XII songs of Homer’s “Iliad”)

Summary. This article is dedicated to the analysis of the syntactic peculiarities of compound adjectives of bahuvrihi type on the basis of I–XII songs of Homer’s Iliad. While conducting our research for the article given, we used the following research methods: descriptive method (including classification and systematization), componential analysis and elements of statistical analysis.

In the course of our research, we were able to make the following observations. The adjectives of bahuvrihi type are mostly combined with nouns denoting people (53 examples) and other living creatures (mythical creatures and animals – 25 and 21 cases), various objects and phenomena (geographic places – 32, weaponry – 19, ships and constituent parts of other vehicles – 9, buildings and their parts – 4, cloths – 2 examples). Such a variety and nature of these lexical semantic groups are caused by the theme of the poem, in the very heart of which we can find a man with all his/her surroundings as well as by the military events described in it.

Mostly, we come across Homeric bahuvrihi used as an attribute, which unfortunately not always can be rendered using the same form while translating into Ukrainian where we often have to use some descriptive phrases. Bahuvrihi can also be used as a part of a compound predicate, namely as its “noun” part but such cases are few. They are often accompanied with different forms of the verb εἶμι in indicative or conjunctive moods or expressed with a help of a participle. Sometimes the role of linking verb can be performed by other verbs which are not fully deprived of their lexical meaning. In some cases, a linking verb is omitted – it is so-called ellipsis of a linking verb or “zero” a linking verb.

The analysis conducted by us made it possible to come to the following conclusions. In I–XII songs of Homer’s Iliad we found 171 adjectives used as the attributes and 6 adjectives used a part of a compound predicate. The difference in the numbers is simply explained by the fact that the attribute syntactic role is a primary role of any adjective regardless its nature and origin, and the adjectives of bahuvrihi type did not become the exception to this rule.

Key words: Ancient Greek, Homeric epos, compound adjectives, dead languages, syntax, text analysis.